

Perczel Sándorné

2092 Budakeszi

Makkosi út 164.

Pedagógus életutak

1931-ben születtem. 1949-ben érettségiztem a Rozgonyi Piroska Leánygimnáziumban, ami 1948-ig a Pesti Szent Margit intézet Leánygimnáziuma volt – Patrona Hungariae –

Következetes követelmények mellett sok-sok odafigyelést, szeretetet kaptunk és ez meghatározó volt pályámra. Először orvosi egyetemre kértem felvételemet, de ezekben az években központi irányítás volt a felső oktatásban. Az ELTE-re hívtak be felvételizni.

Majd biológia-kémia szakra nyertem felvételt. Az egyetemi évek alatt az Állat és Takarmányozási Kutató Intézetben sokat dolgoztam – a B₁₂ –es vitamin hatása a takarmányozásban – kutatásban vettem részt. Tetszett. Szerettek. Tang Harald professzor közölte, hogy szívesen alkalmaz, de akkor már egyre inkább a tanári pálya vonzott. A negyedik év másodig felétől a Than Károly Vegyipari Technikumban egy szülésre ment kolléganőt helyettesítettem, egyetemi engedéllyel. 1954 márciusában férjhez mentem. Majd a diploma után a XI. kerületi József Attila gimnáziumba kaptam kinevezést. Nagyon örültem, hogy taníthatok. Az iskola szép, tágas környezete ideális egy biológusnak. Az iskolával szemben akkor még a tó környéke igazi természetes vegetáció volt.

A József Attila Gimnázium akkor különült el a Kafka Margit Gimnáziumtól. Az első igazgatóm Fiala Albert volt. Tiszta erkölcsű, határozott követelményekkel vezette a gimnáziumot. Nagycsaládos, keresztény családból származott, de figyelt arra, hogy a párt hivatalos ideológiai szempontjait érvényesítse. Emberséges magatartása a tanárok és diákok felé is egyértelmű volt. Szigorú, de igazságos matematika tanárként volt ismert. 1956-ban a tanácsból kihozott káderlapok nem tartalmaztak politikai elmarasztalást egyetlen tanárról sem. Szeretettel emlékszem rá!

éreztem, sőt a kollégák elfogadtak.

A biológia-kémia szertár szépen berendezett, az akkori oktatáshoz képest jól felszerelt volt. A biológia szertár vezetését rám bízta. Biológiából Dr. Benedicti Ernőné, Mariann néni, kémiából Szentes Ervinné, Márti néni, nemcsak bevezettek, segítettek az első napokban, hanem emberi tartásukkal példát adtak, ahogy az órákra előkészültek, tanítványaikkal beszélgettek, számon kértek, feladatot adtak, átsugárzott tevékenységükön a pálya szeretete, szolgálata. Nagy szó a szolgálat, igen a pedagógia a szolgálat tudománya, épp úgy mint az embersége. Adni hitet, tudást, biztonságot, következetes elvárást, megfelelést. Szerencsém volt, olyan testületbe kerültem, ahol kiváló pedagógusok voltak. Kezdőnek lenni itt jó volt.

Jó lenne, ha a nevelők és az ifjú pedagógusok felismernék azt, ami minden felnőttnek, de nekünk különösen hivatásunk és kötelességünk, hogy egy tiszta gondolkodású, erkölcsös, művelt új generációt neveljenek. Ennél nincs fontosabb, de szebb társadalmi feladat sem.

43 és fél év alatt még Dr. Divinyi Mihály és Dr. Palotás János igazgatóimra emlékezem. Dr. Divinyi Mihály művelt, kiváló angol tanár volt. Osztályomban tanított, a gyerekek szerették, becsülték – kiegyensúlyozott iskolavezetés jellemezte. - Dr. Palotás János kiváló vezetői véna. Óráiról osztályom tanulói elragadtatással beszéltek. Kíváncsian ültem be órájára látogatni. 10-15 perc múlva azon vettem magam észre magam, hogy belemélyedtem a történelem rejtelseibe, hogy amikor arról beszélt, hogy Sromfeld Aurél hazatért és becsapta az ajtót én is összerendeztem, felkaptam a fejem! Igen, most már megértettem diákjaim rajongását a történelem órák iránt. Mint igazgató tudott meglepetést szerezni. Például egy nevelési értekezletre összejöttünk a tanáriba. Bejelentette, hogy ma formabontás lesz, vendéget hozott – Mensáros László színművész urat. Két órán keresztül 10 perces megszakítással Arany verseket szavalt. Felejthetetlen élmény! Lelkileg töltekezve, szellemileg felfrissülve, vidáman indultunk haza. Sok hasonló percekről, órákról számolhatunk be. „Tanuljátok meg – szokta mondani – hogy lehet a hétköznapiakat ünnepnapokká varázsolni.” Igaz ez mottóm is lett és tanítottam, hogy az élet egyedi és megismételhetetlen, tehát

teljesség igényével szeretnék megemlíteni egy-egy nevet.

Domonkos Pál Péter, Urbán Lajos, Nagy Nándor, Czikmántori Ottó, Dr. Windisch Ferencné, Dr. Szabó Dezső, Dr. Balassa Lórántné, Greff Géza, Dr. Kunfalvy Rezső, Janson Vilmos, Dr. Tárkányi Imre, Tarczai Béla stb. ma már nem élnek.

Minden név mögött számtalan emlék köszön rám, amely gazdagította gondolkodásomat, munkámat. Például Szabó Dezső igazgatóhelyettes úrról. 1955 április elsején a földszinti pince bejáró melletti osztályba lett volna óráim, de a becsengetés után üres osztály fogadott. Ifjú pedagógus lelkesedésétől felfűtve jelentettem Dr. Szabó Dezső igazgatóhelyettes úrnak, hogy a II. a osztály nincs a helyén nem tudok órát tartani. - Veronka nyugalom jöjjön és keressük meg a őket. Tudja ma április elsején nagyon élnek az ifjak.- Már lent is voltunk az osztály előtt a folyósón. Az igazgató úr ismét megszólalt – Na fiúk mire 10-et számolok helyeteken vagytok. 1..2. - stb...10-re némán feljöttek a pincéből és vigyázban álltak a padban. – Ejnye szólt ismét, csak ennyire tellett a fantáziáitokból, miért nem kérdeztetek meg ha nincs jobb ötletetek. Ez nagyon silány volt, mit gondol a fiatal tanárnők, ilyen szegényes csak a gondolkodásotok no folytassa kedves tanárnő az órát. – Ennyi, néma csend és elkezdtek az emlősök jegyeinek tanulmányozását. Tanultam, hogy lehet hangos szó nélkül fegyelmezni.

Domonkos Pál Péter, ki ne ismerné őt? Szívesen gondolok erdélyi gyűjtőmunkáiról tartott előadásaira, amely rávilágított a magyarság hagyományainak ismeretére és őrzésére. Kájoni énekeskönyv kiadása az Ő nevéhez fűződik. Nagy elégtétel mindazoknak akik tisztelték és szerették, hogy egész alakos bronz szobrát ott állították fel ahonnan elindult, a Csíksomlyói Ferences templom előtt.

Sok tanítványom választott természettudományos pályát. Sokan szép eredményeket értek el. Például Dr. Romics Imre az urológia klinika vezető professzora, Orosz László genetikus, akadémikus, Köszegi Béla szülés professzor Svájcban, Solymos Ágnes általános orvos, Ferenczi professzor Intézet vezető főorvos, Rényi Imre gyermekkorház professzora stb. Véget nem érő felsorolással folytathatnám.

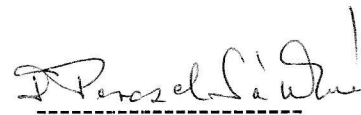
átadni, nem csak a tanórákon, hanem a szakkörökön végzett kísérletek útján, sőt diákjaim gyakran voltak látogatói a tudományos intézeteknek.

Németh László szavaival szeretném elmondani - hogy a cselekvő ember személyes részvételével szerzi és fejleszti műveltségét. A művelt ember arra törekszik, hogy a világ értelmes modelljét építse állandóan magában... áttekintést nyerjen a világról, hogy az emberek titkát megértse, a társadalmi viszonyoknak a mélyére lásson.

A legnagyobb érték a szépen fejlett arányos másokat melegítő élet, amelynek méltóságát a körülötte lévők önkéntelenül is elismerik, titkát keresik, receptjét átvenni igyekeznek.

43 év alatt 9 osztálynak voltam osztályfőnöke. Egy-egy osztály tanulói négy évre saját gyermekeim voltak. Ügyes bajos dolgaikkal együtt éltem velük. Követeltem tőlük és féltettem őket. Nyugdíjba menetelem előtti órát ünnepélyessé tették számomra. Nagy meglepetés volt. Szóljon most volt diákunk beszámolója erről az óráról

Budakeszi, 2006. május 29.

Dr. Perczel Sándorné